

ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ

На сучасному етапі економічного розвитку важливе місце у пошуку шляхів виходу України з кризового стану займає подальше удосконалення форм кредиту, формування ефективної кредитної системи. Значну роль у задоволенні виникаючих потреб населення, підвищенні його життєвого рівня, забезпеченні соціально-економічного розвитку країни відіграє така форма кредиту, як споживчий кредит, що надається населенню для задоволення різноманітних споживчих потреб.

Споживчий кредит благотворно позначається на розвитку прогресивних форм торгівлі (стендова торгівля, торгівля за попередніми замовленнями і ряд інших форм), що у свою чергу є важливим чинником підвищення товарообігу. За допомогою споживчого кредиту удосконалюється структура споживаних населенням товарів і послуг. Так, кредит дозволяє громадянам купувати більш дорогі товари і послуги, ніж їм дозволяють їхні нинішні доходи і заощадження, а значить – і більш якісні й довговічні [1].

Необхідність споживчого кредиту обумовлюється виникненням тимчасово вільних коштів у суб'єктів економіки і потребою, що з'явилася, у цих коштах у населення для задоволення своїх споживчих потреб. З розвитком суспільства роль споживчого кредиту у фінансуванні споживчих витрат зростає, досягши в даний час відчутних значень в економічно розвинених країнах.

Серед банківських кредитів населенню на поточні потреби важливе місце займають позички на придбання товарів широкого споживання. Об'єктами кредитування в основному виступають транспортні засоби, побутова техніка, меблі і т.д. [2].

Проте питання кредитування населення на споживчі потреби в сучасних умовах розвитку економіки вимагають подальших досліджень. На особливу увагу заслуговує впровадження нових кредитних продуктів, що надаються населенню України, з врахуванням зарубіжної практики банківських і небанківських кредитно-фінансових установ, а також розвиток ринкової інфраструктури, пов'язаної з наданням споживчих кредитів населенню.

Слід звернути увагу на кредитування населення на споживчі потреби небанківськими спеціалізованими кредитно-фінансовими інститутами, із яких значне місце посідають кредитні спілки. Проведений нами аналіз їх діяльності виявив, з одного боку, різке зростання обсягів наданих кредитів населенню, що обумовлюється зростаючою довірою суспільства до кредитних спілок та широкою підтримкою їх діяльності міжнародними організаціями, а з іншого боку, цілу низку проблем і труднощів, властивих сучасному етапу становлення ринкових умов господарювання в Україні.

Позитивний ефект у підвищенні ролі кредитних спілок в кредитуванні населення на споживчі потреби можуть відіграти такі заходи: створення необхідного законодавчо-нормативного середовища і закріплення кооперативної природи кредитних спілок; дозвіл кредитним спілкам виконувати більш широкий перелік операцій, особливо щодо розрахункового обслуговування й придбання для своїх членів товарів і будівництва житла, як це робиться в багатьох зарубіжних країнах [3].

Необхідно відзначити позитивний вплив споживчого кредиту на розвиток заощаджень населення. Так, заощадження населення передують видачі споживчого кредиту в силу обов'язкової умови покриття частини витрат, на які надається кредит, власними коштами позичальника.

Отже, споживчий кредит сприяє вирішенню багатьох соціально-економічних задач, спрямованих на поліпшення матеріального й культурного рівня життя населення. Тому він повинен бути доступним у необхідному обсязі.

Список літератури

1. Міщенко В.І., Науменкова С.В. Банківська енциклопедія. К.: Центр наукових досліджень. Національний банк України: Знання, 2011. 504 с.
2. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/173419/conv#n83>.
3. Шпанель-Юхта О. Особливості банківського кредитування в умовах війни. Економіка та суспільство. 2022. № 45. URL: https://doi.org/10.32782/2524_0072/20224596.